

KECSKEMÉTI LAPOK

Előfizetési díj: Egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr.,
negyed évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 12 kr.

(Hirdetmények jutányosan számíttatnak. — Nyilttéri közlemény
soronként 30 kr.

Bélyegdíj minden beíratás után 30 kr.

Politikai és társadalmi hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség: V., Klapka-útea 162.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal: III., Jókai-útea 186. Telefon sz. 81.
hová az előfizetések, hirdetések és a lap szétküldésére vonatkozó
felszólalások intézendők.

Az iskolai év végén.

A muzsák csarnokaiban megkezdődtek a vizsgálatok s nemsokára a tanügy csarnokai bezárnak. A tanuló-sereg, mely tíz hónapot töltött a szűk padok között, hazatér a szülői körbe és két havi pihenőt ad oly hosszú időn át folytonosan foglalkoztatott agyának.

Helyes. — Az elmének pihenni kell, hogy azután fölfrissülve kezdhesse meg működését ismét. Azért nem tartjuk helyesnek sok szülőnek azon eljárását, hogy a szünnapok alatt újabb meg újabb tanulásra erőlteti az egész éven át kifáradt növendéket, hogy az valamiképpen el ne maradjon tanulmányaiban. Pedig a zsenge tehetség megterhelhetése a szünidőben nemcsak nem segíti elő az ismeretekben való kívánatos előmenetelt, hanem a jövő év eredményét is veszélyezteti vele.

Szünidő alatt a szülő tehát ne a gyermek túlterhelésével foglalkozzék, hanem számbavéve az iskolai év eseményeit, azon kell gondolkozni, hogy van-e bizonyos rendszer fiának taníttatásában; kellőképp meg van-e jelölve a cél, a melyet gyermekével elérni akar; van-e a gyermekben kellő tehetség, hajlam s nem szükséges-e szellemi munkáját korlátozva vagy az iskoláztatást abba hagyva, neki más tisztességes pályát választani.

Ezek oly kérdések, a melyeknek fontosságát senki se tagadhatja s éppen a szünidőben van a legkinálkozóbb alkalom

azok czélszerű megoldására. Két hónap elég gondolkozási idő erre, de a ki azt későbbre halasztja s az iskolai beiratkozások idejében minden megfontolás nélkül helyezi el gyermekét valamely tanintézetben, pusztán abból a fölfogásból indul ki: hogy a gyermeknek iskolában a helye, — az nem foglalkozik észszerűen gyermeke nevelésével.

Azért tanulunk, hogy idővel a társadalomnak hasznos polgáiraivá legyünk. Ki ki azonban istenadta tehetségéhez képest és fölfogásához mérten fejleszti elméjét és szerzi meg az életben szükséges ismereteket. Aminthogy nem lehetünk valamennyien iparosok, kereskedők vagy földmivelők, azonképpen a tudományos pályák túlszűfölvétele is túltengést okoz. Ez a természetes körülmény most már arra készíti bennünket, hogy az iskolára megérett gyermeket jó eleve megfigyeljük, vajjon mire hajlik leginkább lelke s kibontakozó képességei mély reményeket nyújtanak s ezek szerint intézkedjünk. Így szokott ez történni a legtöbb családnál.

Csak hogy a kora ifjúságban ritkán mutatkozik valamely életpálya iránt határozottan feltűnő hajlam. Rendes körülmények között úgy szokott lenni, hogy a gyermek csak tálalga és sokáig nem tud természetének megfelelő hivatást választani. Ez is, amaz is hatással van rá, a mi persze még inkább növeli a bizonytalanságot.

Sok ehhez hasonló esetben az apa

mindaddig függőben hagyja a pályaválasztást a míg a fiúból ifjú lesz s miként mondani szokás: csak a tizenkettedik órában dönt fia sorsa fölött. Ilyenkor ha megüresedik valami kisebb hivatal, vagy ha más egyéb alkalom kerül, azzal oldja meg a gondiuszi csomót, hogy hirtelen bedugja oda az iskola porát még magán viselő fiatal embert, mert immár megunt a sok ide-oda való kapkodást, aztán meg úgy vélekedik, hogy itt az ideje már, hogy kenyerét önmaga keresse meg az a gyermek. Lelkiismeretét pedig azzal véli megnyugtanni, hogy voltaképpen mindegy, akármicsoda is az ember, csak megtudjon élni.

Ilyenformán teremnek később az önmagukkal elégedetlenkedő emberek, a kik csak azért végzik a rájuk kiszabott munkát, mert a megélhetés nehézségei azt szükségessé teszik s mert véletlenül csöppentek bele a nem nagyon óhajtott munkakörbe.

A társadalom ezen tagjai élethivatásukat tévesztve, embertársaik nyúgei lesznek, a kik nemcsak szánakozással, hanem bosszúsággal ostorozzák hibáikat. Ők pedig mindent szülőikre háritanak, a kik annak idején nem voltak elég számítók és körültekintők.

Úgy áll a dolog, hogy a gyermek vagy már kora ifjúságában elárulja erős hajlamát valami iránt, vagy általán közönyös neki bármely életpálya a tanévek alatt — egész az érettségi vizsgákig. A mikor már késő a tapogatózás. Utóbbi

A KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA.

Éljen a szépség!

— J. Berr de Turique után francziából. —

A piros képű, ősz hajú akadémikus felállott és poharát emelve, csengő hangon e rövid toastra gyújtott:

— Hölgyeim és uraim! Engedjék meg, hogy a realizmus és naturalizmus jogosultsága fölötti vitatkozásunkat pár szóval befejezzem, mert a költészet és a művészet csak egy törvényt ismer: a szépséget. Éljen tehát a szépség!

„Bravók“, hangzottak föl és a terített asztal fölött pezsgős poharakat kocczintó kezek nyultak ki. „Éljen a szépség!“ visszhangoztak női és férfi hangok.

— És a szépség többé még sem a költészet egyetlen törvénye! — szólalt meg egy irodalmi amazon, monokliját mélyen fekvő szemébe szorítva és simára fésült deres haját simogatva. — Költői működésben nem fogadhatom el irányadóul a szépséget.

— Elég volt már, ne nyújtsuk tovább a vitát! — szólalt meg Pauline, a szeretetre méltó háziasszony s egy női lap szerkesztőnője, vékony, halvány kezét kövér munka-

társnője karjára téve. Sötét szeme elábrándozva nézett Leffler kisasszony széles arczára.

Pauline asszony ránézett ugyan vendégére, de látni lehetett, hogy gondolatai egészen másutt járnak. „Éljen a szépség!“ mormogta a halvány asszony, kinek szellemes, nemes vonásaiban nagy fájdalmak és átélt sulyos csapások nyomai tükröződtek. Most felsőhajtott és ábrándozásából fölrezzent, mert egy kellemes, fiatal férfihang, mintegy késői visszhangul lelkesen oda szólt: „Éljen a szépség!“

A fiatal költő ezt mondván, mosolyogva nézett végig az asztaltársaságon, ránézett az öreg akadémikusra és némi gúnyos ajkbigyesséssel szemlélte Leffler k. a. telt-hold képét. Tekintete aztán elgondolkozva és komolyan merült a háziasszony arczába, ki elpirulva és megremegve nagy, titokteljes szemét reá-függeszté.

Senki sem vette észre e futólagos lelki rendezvoust, mert a társaság tovább vitatkozott. Az öreg akadémikus átlátta, hogy felszólalása gyöngye volt elfojtani a mai irodalom harczeriről ez intim szalon körébe átcsapott üszköt. Mert Leffler k. a. már szomszédnőjével, egy ifjúsági iratokat közlő szolid Missel vitatkozott, erősítvén:

— A művészet, a költészet nem lehet tovább önczél, hanem eszköz az emberiség megjavítására és nemesítésére.

— De az igaz művészet, az igaz költészet, — veté közbe a Miss — megtették és megteszik ezt úgy is — trónjuk isteni magaslatáról.

— Ej mit, — kiáltott Leffler k. a. neki pirulva, — erről a trónról annyit prédikáltak már nekünk és az emberiség nem lett sem jobb, sem okosabb. Gyöngéd könyvecske nem hat már ma, doronggal kell az olvasó közönségre rontani.

A Miss a csodálkozástól elnémult. Hanem a félenken körülnéző öreg hölgynek segítségére jött Remonin, a konzervatív író, a ki Leffler k. a. vállán keresztül szólt hozzá:

— Micsoda nőietlen hang! A realizmus modern kinövés, a naturalizmus útlatos kelevény. Csupa eltorzult költészet és művészet, afféle görcsös állapot a gazdagabb, szebb irodalmi korszak előzőjéül. Már ma beszélnek a legyűrt naturalizmusról! És majd minden elsimul, kisasszony!

Hanem Leffler k. a. nem adta meg magát:

— És ha irodalmi petroleum színében tünnek is fel, én az igazság korlátlan erőnyilvánítása, tehát a realizmus mellett vagyok és mert a naturalizmus szintén igazság, még pedig a legteljesebb igazság, azt is pártolom. A ki velem tart, kocczintson rá!

Néhány kéz fölemelte poharát és gyöngén összecsendíté. A társaság legszebb férfija pedig mosolygott és kellemes hangján közbe

esetben a tapasztalt és világban járatos szülőknek kell intézkedni és választani, de korántsem szabad ezt a fontos lépést az utolsó pillanatra hagyni. Idejekorán tereljük a gyermek figyelmét az általunk jóhiszeműleg megválasztott pálya felé és éleszszük fogékonyságát addig, míg hajlékony és idomítható. Ilyenkor könnyen meglehet kedveltetni vele bármi szépet, jót és hasznosat . . .

A szülőknek érdemes lesz erről a nyár folyamán gondolkodni.

Hazánk nozogeografiájából.

Az emberi szervezetet megtámadó betegségek elterjeszkedésének vagy helytállóságának tana ez és kiegészítője a néprajznak.

Kelet és nyugot közé ékelte fekvésénél fogva Magyarországot az átmeneti forgalomnak tárt kapuja. És kivált ha az egészség rendőrei nem elég éberek, hamar megeshik, hogy átkelők fizikai kóroanyaggal fertőztetik meg népünket, — és annak sok emléke él nálunk részint följegyezve, részint a néptudatban különösen arról az időről, míg határainkat vesztglő intézetek nem védelmezték a Balkán félsziget ellen, mely ránk nézve a Keletet jelenti.

A mai egészség-rendőri fejlett rendszabályok uralma alatt talán kevés okunk van rettegni Kelet „fekete asszonyá”-tól, a pestistől, — ha még oly erős is a távol országok népei között a közlekedés. De mikor a magán ember ügyeibe a közjó érdekében a közhatóság még be nem avatkozott, a köztisztaságra éberen föl nem ügyelt: szabadjában és borzasztóan dúlt az a ragályos és hatalmasan uralomra kapott nyavalya; ezrenként sodorta a védtelen népet, mint a kasza elé került gabona szárdőt. Szólnak róla a följegyzések és a szóhagyomány bőven.

Összeállította a pestises éveket Lengyel Bálint a Természettudományi Közlöny 1897. 203., 256—257., 374—375., 427—429. lapján. A Természettudományi Füzetek ugyanazon évi folyama 28—30. lapja foglalkozott a kérdéssel. A mennyiben ezek hézagossak volnának, pótoljuk a következőkkel:

1334-ről így szól a szepesi krónika: Ist so ein gros Sterben gewest, dass auch die Lebendigen kaum die Todten begraben konnten. Vagyis akkora halomlás volt, hogy az

életben maradtak alig győzték halottaikat eltakarítani. (Századok 1897. 415.)

1578. Egész Magyarországon ugyan leomlott a nép, hogy némely faluban alig maradt öt ember (Bornemisza).

1585. Kivált Debreczenben, éhínséggel. (Az emberek az megholt dögöt megnyúzták és megették; az ember az ő gyermekét megölte és eltemette, melyre az éhség vitte.)

1602-ben Szász-Beszterezén uralkodott a pestis és kettős volt a baj, mert Básta is ostromolta a várost. (Századok 1897. 415.)

1621—1624. években Debreczenben dúlt a pestis.

1645. Kivált Dalmácia, Tót- és Horvátországban, földrengéssel. Újbányán pedig 3 hónap alatt 1200 ember áldozatot vett.

1709-ben Szegeden és Hódmező-Vásárhelyt dúlt és az utóbbi helyről Kecskemétre egy asszony vert kenderrel hurcolta be, midőn férjénél volt leánya látogatásából onnan hazatért.

1710. Debreczenben pusztított a pestis, noha akkor Vásárhelyről 12 nap tartott oda az út. Több község volt a Szepességben, mely 600—700 embert vesztett az odáig is elterjedt pestisben. A zilahi törvényszék mult századi egyik jegyzőkönyve így szól: Az 1710. esztendőben circiter 6 százakat közülünk öregeket, ifjakat gyermekekkel együtt kivágtott és a setét halálba szállított a pestis. Ez évben Selmecezen 6000 embert vitt el ez a nyavalya.

1712-ben Kolozsvárt volt pestis, Szász-Beszterezén halonlóképen, a hol alkalmat nyújtott arra, hogy az örményeket a városból kiutasítsák, mivel a baj az ő házaikban tört ki.

1716—1717-ben az erdélyrészi Mezőségen dúlt és a Magyarországra felé való székekben, 1708-ban újra Kolozsvárott, Szent-Gotthardon, sőt elterjedt egész Erdélyben.

Újra föllépett 1737-ben Brassó, Szeben, Medgyesen, 1738-ban átlépett a Szamos völgyébe, a következő 1739-ben Széplakon pusztított. Ez évben a békésmegyei pestis duláskor minden község mellett vesztegházakat állítottak és a kin a pestis tünetei mutatkoztak, oda vitték családostól együtt minden tekintet nélkül társadalmi állására, elégették minden ingóságát irtalomban nélkül a gyöpön és mikor a járvány mérge fokozódott, a vesztegházból engedelem nélkül kijövé bárki lelőhet, sőt érte egy arany jutalmat is nyert. Így is elhalt a pestisben 5165 ember, az akkori vármegyének fele lakossága. E 1 1/2

évig tartó veszedelem alatt legtöbbet szenvedett Gyula és Békés város.

Ugyanez a betegség Csongrád vármegyében 1738—1740 között is majd 3 évig dúlt, Erdélyből Arad és Temes vármegyén át került oda. Tovább terjedésének megakasztása végett élelmi szereket csak a Tiszán és a Keruczán lehetett a községekbe szállítani. A folyón senki át nem kelhetett hatósági külön engedély nélkül; magán csónakok használatát, de a szentesi, algyői és tápéi komp közlekedést is letiltották, örök ügyeltek rá: A ki Tizántúlról átakart jönni vagy oda-felé utazni, 6 hetes (42 napos) vesztegzár alá került.

Mivel Szentesen és Hódmező-Vásárhelyt 1099 és 2490 ember halt bele, Csongrádon és Mindszenten csak 43 és 33: Azt gyanította a kormány, hogy a baj oka a reformátusok praedestinatio tanában gyökerezik, ennél fogva föl hívta lelkészeiket, hogy óvják a népet a betegekkel való érintkezéstől, mert ott a pruedestinatio vetett hit nem használ; de zem intézkedett az ellen, hogy a katonaság a lovas-gazdákat elő fogati szolgálatra 8—9 mértföld (60—65 km.) távolságokig is elparancsolta, holott a pestis ellen a császár ruhája sem használt.

Vsczon és környékén 1739—1742 között dúlt. Fogadalmi ünnepek és emlékek tartják fönn a tudatát a nép között. Csongrádon és Vácson a Rókus nap (aug. 16.) megülése, Kecskeméten a szeptember hónap 3-ik vasárnapján tartott körmenet, az úgynevezett temetői búcsú és a Szentháromság szobra, melyet akkor valláskülönbség nélkül építettek a kórvész megszűnése fölött érzett hálából a lakosok.

A Szerémségben 1795—1796-ban volt utolsó pesti veszedelem; 13 községben 19,610 lakos közül 4559 betegedett meg, 3435 halt bele, csak 1124 épült ki. Elnyomása végett Bécsből rendelték ki Schranel Ferencz doktort ki magyar orvosok segítségével lokalizálta a bajt. Már 1770-ben alakult Van Svieten elnöklése alatt pestis-bizottság, mely oly komolyan vette az elszigetelést, hogy mikor dr. Persa budai orvos Pestre átjött, nem szállhatott ki előbb Budán, míg 6 heti vesztegzárát a Margit-szigeten ki nem állott.

A váczi vasúti pályaudvarba Bombayból érkezett bőrök kerültek egy vagonnal 1898 karácsony ünnepei előtt, sietett is a városi hatóság azonnal elégetni.

1729 óta ismeretes nálunk az orosz nátha, mely Galiczia felől tolakodott be. Tulajdonképpen influenza volt az a pleuritis is, melyet

szólt: „Éljen a szépség!” Most csak az öreg akadémikus kocczintott vele, majd az ifjúsági ironő és Pauline, aztán a többiek és mindnyájan észrevették már, hogy a háziasszony és a szép költő tekintete találkozott. Az öreg akadémikus kipirult az örömtől, hogy csitító toastja nem hangzott el hiába az elébb. Pauline asszonyhoz fordult:

— A szépség a legfőbb, sőt valóságos esoda . . . meghatározhatatlan, de maga az ideál, mely felé mi műveltebb emberek törekszünk és melyet fölismerni és megalkotni tudunk a művészetben, a költészetben.

— Akkor tehát a természeti szépet is éreznem kell, — mondá Pauline és kipirult, mert a szép férfi tulról forróan nézett reá.

— Asszonyom, azt is érezheti, ámbár mi itt főleg a művészi, a költői szépről beszélünk. És tudja asszonyom, mit dalolt egy troubadourunk? „A ki meglátta a szépséget, annak meg kell halnia.”

— Bohóság, — szólt közbe Richelin, az agg kritikus és önelégülten mosolygott. — Nincs abszolút szépség; csak eszme, vagy eszmény az, semmi más.

Pauline elhalványodott. Gyöngéd, karesú alakját hidegség futotta át. A szép férfi gyözedelmesen mosolygott, mindha tudta volna, hogy ő e láz oka. Pauline pedig megszólalt, felkapva az öreg akadémikus gondolatát:

— Bizony érzem, hogy a szépség olyan hatású, mint a halál. De a szerelem is. És szépség és szerelem nem egy-e? Ha valami szépet látok, érzek, olyankor mintha szerelem fogna el, aztán a halál érzete jelentkezik, átragyogva a halhatatlanság tudatától.

— Asszonyom, — szakítá őt félbe az akadémikus és baljával ősz haját simogatta, — ön nagyon realiztikusan fogja fel a troubadour mondását. (Itt a szép, fiatal költő hangosan felkaczagott.) Mondom, tulságos realiztikusan. Hiszen mi csak az eszményi szépről beszélünk, — magáról a szépségről jól jegyezte meg Richelin barátunk, hogy szó sem lehet.

— De bizony! — szólt Pauline lelkesen. Az akadémikus ellenvetéseket próbált tenni, de a háziasszony kimondta azt, a mi szíven feküdt. — Lássá kedves Perrault, mit érne nekem az elmélet, ha át nem ültethetem a gyakorlatba? Nincsenek eszmék, eszmények, melyek csak képzeletben élhetnek. Eszméknek és eszményeknek a való talajában kell gyökerezniök, mert abból erednek. Én élek, gondolkozom, eszméket és eseményeket alkotok magamnak, mind ez valóság és megtestesítve látom mind, a művészetben, a természetben, sőt a magam gondolataiban is. Hogy egy mű szépsége milyen nagy hatású, azt akkor éreztem, mikor a centocelle-i Erost, kit az

újabb kutatók Halálnak is neveznek, először láttam. E szobor arca úgy hatott reám, hogy a régiségtárban megpillantásakor alig fojthattam el könyeimet. Haza érve siró göresök fogtak el. Mikor aztán az útezán járókelőket megláttam, elkeseredtem és szörnyűköztem a fölött, hogy olyan világban élek, a hol nem léteznek amaz istenszobrokhoz hasonló arcok, alakok. Praxiteles e szobra, mely már a finom érzésű görögöket úgy elragadta, lám a halálra emlékeztető szépség. De a tömeg nem tudja így felfogni a szépséget, azért az otromba realizmus, a merész naturalizmus is jogosult. Alacsonyabb lelkek elől el van zárva a szépséghez vezető meredek út, — elég, ha az igazságot föl ismerik, ha nincs is rajta semmi szép!

Néhány „bravó”, a legelső Leffler kisaszszonytól, volt erre a visszhang. Pauline asszony azonban folytatá:

— A szépség nem minden ember köztulajdona, csak a fejlettebb műveltségűek lelki sajátsága. És önnek, azaz a troubadournak van igaza: „A ki látta a szépséget, nem élhet tovább.”

— Asszonyom, ön még is él, pedig a szépséget meg tudja látni, — szólalt meg a szép költő, öröm és aggodás hangján.

Pauline szeme könybe lábbadt és fürtös fejét megrázva, mondá:

1734 őszén végén Erdélyrészen Czegei Vass László naplója emleget, hogy nem volt ház beteg nélkül; nem igen haltak benne; de fájdalmas volt a baj és a betegek sokasága tette nehezen elviselhetővé.

Komáromban 1833-ról azt jegyezte föl Körmeny, hogy az úgynevezett influenza ezen várost is meglepte, de se nagyon el nem terjedett, se nem kegyetlenkedett. A temesvári katonai őrség legénysége között 1837. és 1843. években lépett föl az influenza, 1837-ben 172 beteg közül elhalt 3, de az erősebb 1843-iki 336 beteg közül 13-at vitt el. Erősebb föllépése 1889—1890-ben volt, mikor Budapest, Miskolcz, Pozsony, Temesvárról elég aggasztó híreket hoztak a lapok. Ez a nyavalya a pestissel ellentétben inkább az előkelőbb társadalmi osztályok tagjait támadta meg.

1892. ápril végén Hátszeg vidékén a himlővel társult, novemberben föllépett újra Budapesten, Esztergomban, 1893 november végén Pozsonyban egyszerre 5000 embert lepett meg, decemberben és a rá következő januárban Kecskeméten tett látogatást; 1895. márcziusban Pozsonyban be kellett miatta zárni a katonai iskolát; Budapesten, de az ország több vidékén is rohamost terjedt, — 1896-ban is sokakat meglepett, úgyhogy most már helytálló betegséggé nővi ki magát vagy 8 év óta.

1723-ban Erdélyben úgy pusztított a himlő, hogy a városokban 7—8 száz gyermeket vitt a sirba, de az öregebbek is haltak benne erősen.

Fiume környéke a szkarlievo nevű, már helykívő vált betegséggel vívódik. Ezt a belpokosság nemű bajt 1790-ben 4 matröz hurczolta be oda Törökországból és még 1817-ben is 200 ilyen beteget kellett elszigetelten ápolni; de a vele szemben kifejtett kitartó küzdelem annyira a lakosság javára döntötte el a győzelmet, hogy 1869-ben már csak 39 ilyen szerencsétlen állott ápolás alatt, — ma pedig alig ismerik már azt a borzasztó és gyógyíthatatlan betegséget. De nem magától múlt el, gondos, orvosi elszigetelés törte meg a hatalmát.

1802—1890 között Brassó vidékén halálok gyanánt gyakoriság tekintetében következő rendben dúltak a járványos betegségek: himlő, skarlát, vörheny, számarhurut, tifusz, pestis, kolera, difteritisz. Az első ötnél a lefelé menő hevességi skála: hagymáz, himlő, számarhurut, skarlát, vörheny. A pestis 1813—1815, 1828—1829-ben lépett föl, de enyhén; kolerás évek voltak 1831, 1836, 1849, 1866, 1873. A torokpenész 1870 óta jelentkezett. (Folyt. köv.)

— Életem már csak lassú, szép haldoklás. Művészet, költészet, a magam tehetsége csupa pótlékok az élet szépségéért. — Itt hirtelen kiegyenesett és magas alakja a világos surah-toiletteben szobornak tetszett a társaság előtt: — Ki akarja a szépség megtestesített alakját látni? Kövessenek!

Pauline asszony egy kárpitajtót nyitott ki. Rózsaszín fényben úszó hálószobája tárult fel, halványkék falain az ablaknál, ajtóknál és a lenge tornyos ágynál fehér mousseline drapériával. Egy sarokban friss levélnövények, pálmák és fikusok közt, sűrű örökzöldtől körülfollyva a Praxiteles istenszobrának mása állt ragyogva, elbűvölően.

Pár percig néma csönd... Aztán mind egyet gondoltak. Az ifjú költő, a társaság, — nem, az egész város legszebb férfija ehhez a Szerelem s Halálistenhez hasonlított; csak hogy vidámabb, elevenebb, naivabb szemekkel, mosolygóbb arccal, pirosabb ajakkal ült itt köztük. Valami hideg lehellet nehezedett a kedélyekre. A szívek megértették az élet miszteriumát, mely oly kegyetlenül játszik az emberek sorsával, természetével. Itt a halvány, az élet súlyától szenvedő irónő, ki előtt a Maja fátyla rég föllebbent, ki a sorstól nem kért már egyebet, mint ezüstszálaktól áttört fürteibe néhány babérlombot s a ki már hónapok óta küzdött az utolsó

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Úrnapját**, a katolikus világ e nagy ünnepét a szokásos kegyelettel és ünnepélyeségek között ülte meg közönségünk. Az ünnepélyen, melyen mint egy tizezer ember vett részt, Bogyó Pál apátplébános nagyszámú segédlettel celebrált. A búcsú a hívők ájtatos részvéte mellett — a kik között diszmagyarban ott láttuk városunk főbb tisztviselői közül Kada Elek polgármestert, Bagi László főjegyzőt, Szegedy György és Dékány László tanácsnokokat, — egy diszszázad vezetése mellett vonult a négy helyen felállított oltárhoz s ünnepelte Urunk menyemenetelének emléknapiját.

— **Halálozás.** Igaz részvétellel vettük a lesújtó hírt, hogy a kegyetlen sors immár rövid idő alatt másodszer sújtotta nagy gyászszal Nyirády László barátunkat, családját, elrabolván 5 éves kis lányukat, Irénnét. A mélyen sujtott család a következő gyászjelentést bocsátotta ki: Alulírottak úgy a maguk, valamint az összes rokonság nevében is mély fájdalommal jelentik felejthetetlen kedves kis leányuk, testvérük, illetve unokájuk Irénnének folyó hó 29-én, délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, 5 éves korában, 22 napi súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. Temetése folyó hó 31-én délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, — az ev. ref. egyház gyászszertartása szerint, — a Felső-temetőben levő halottas háztól fog megtörténni. Kecskeméten, 1899. évi május hó 29-én. Áldás lengjen a korán elhunyt porai felett. Nyirády László és neje Szappanos Erzsébet, mint szülők. Margitka, Jolánka, Leczika és Teruska, testvérei. Szappanos János, Szél Erzsébet és özv. Nyirády Zsigmondné, nagyszülők.

— **A kegyestanítórend** kecskeméti háza Szentháromság vasárnapját, vagyis a templom emléknapiját, a szokásos kegyelettel és áhitattal ünnepelte meg. Ez alkalommal a diszsen renovált templomban — mely egészen megtelt ájtatos közönséggel — főtisztelendő Bogyó Pál apátplébános mondta fényes segédlettel a szentmisét, mely alatt Csomák Gábor kántor és a kegyesrendi növendék papok jeles énekkara szép énekükkel emelték az áhitatot. A nap jelentőségét emelte a kegyesrendház által adott diszebed, melyre a r. kath. egyház és a város főbb vezetői s a tanügy több barátja volt hivatalos. Az első fölköszöntőt dr. Tóth György gimn. igazgató házfőnök mondta a vendégek, majd utána

szerelmem végzete ellen... ott az ifjú költő, a férfiszépség győzedelmes teljében s új, pikáns szerelmi epizódot festgetve képzeletében.

A beszéd akadozott... a vendégek csak frázisokat tudtak már mondani. A társaság fel s alá járt a kis szalonokban, az eleven Eros pedig sovár tekintetével a háziasszony közelébe igyekezett jutni. Ha egy mártirónő keresett volna valaki modellt, Pauline asszony arcát választhatta volna, midőn a vendégek távoztával őt szenvedélyesen ostromló szép ifjúnak tompán mondta:

— Öreg vagyok már a boldogsághoz... ön pedig fiatal a szerelmemhez és hűséghez.

A szép hódító boszuságtól fogat szíva és kendőjét szemére szorítva, kirohant az éjszakába, Pauline pedig összeroskadt az Eroszszobor előtt. Szárazon, rekedten, lihegve zokogott. Csak egyes felkiáltások, az önvád, föllázadás nyilvánulásai törtek ki ajkán és karját fellökte:

— Óh, borzasztó élet! Óh rettenetes természet! Kegyetlen valóság!

Két kezét mellére szorította, szeme lezárult és könyei összefolytak a szájából kiömlő vérrrel... Beteljesedett rajta a troubadour szava, ő látta a szépséget...

Fordította: Alár.

Bogyó Pál apátplébános és Kada Elek polgármester a kegyestanítórend nagy érdemeit méltatván, a jelenlegi tanárikart éltették.

— **A koronázás évfordulóját** június 8-án, a szokásos kegyelettel és hagyományos lelkesedéssel ülik meg országsszerte. Immár 32 éve, hogy felséges urunk homlokáról Szent István koronájának fénye jósággal és áldással sugározza be hazánkat. S míg minden igaz magyar őszinte örömmel telik meg e napon, iskoláink disz ünnepélyeket rendeznek s méltatván e nap jelentőségét, velünk együtt buzgó imákban kéri a Mindenhatót, hogy jóságos királyunkat minden veszedelem és gyásztól megóva, — hazánk és nemzetünk javára minél tovább éltesse.

— **A kecskeméti kir. törvényszék**, járásbiróság, kir. ügyészség tagjai és az ügyvédi kar számos tagjai, folyó évi május 31-én fényes bankettet rendeztek dr. Herich Tóth János kir. táblai tanácselnök tiszteletére. Az első fölköszöntőt Gáll Ferencz kir. tszéki elnök mondotta s kiemelte a kir. táblai tanácselnök szigorú igazságszeretét, nagy tudományát s azt a kiváló tulajdonságát, hogy igazságos szigorával párosul kiváló jó szíve alantosságai iránt. A tanácselnök fölköszöntőjében kiemelte a helybeli tszéknél tapasztalt nagy rendet, helyes és gyors ítélkezést s kifejezést adott annak, hogy vajha a többi bíróságoknál is oly szorgalmas, derék erők működne; egyúttal kiemelte a helybeli ügyvédi kar fokozatos ténykedését s poharát emelte a bíróság és ügyvédi kar egyetértésére, a mely nélkül helyes igazságszolgáltatás nem képzelhető. Beszéltek még Zombory László az ügyvédi kar nevében, Bollus Zsigmond a kir. bíróság, dr. Kovács Pál a jogakadémia, dr. Kiss János a kir. ügyészség nevében; szólott még dr. Szeless József, dr. Kecskeméti Lajos, Kardos Antal, Vámos Béla, Horváth Ádám. A diszes társaság éjjel utánig maradt együtt, mely kellemes est sokáig emlékezetében maradt az ott jelenvoltaknak. Vajha a jogászkar többször is követné az adott nemes példát s ápolná az egymás iránti szeretet és becsülés nemes érzetét.

— **A jogakadémia ifjúsága** május hó 31-én tartotta meg a műkertben szokásos tavaszi mulatságát, melyen minden tekintetben fényesen sikerült; mert a majálison kedves hölgyközönség vett részt s a táncz-kedv oly nagy volt, hogy a jogászság ezen mulatsága vetekeedett a régi nagyhirű jogász majálisokkal úgy, hogy a közönség a rendezők buzgóságát dicsérve, a legszebb emlékekkel távozott a mulatságból. Tudositónk után a jelenlevő hölgyek névsorát a következőkben közölhetjük: *Leányok*: Bárány Elza, Benkőczy Viola, Czako Elvira (Szolnok), Domián Mariska, Dékány Mariska, Dömötör Margit, Fekete Ilonka, Gulácsy Ilonka, Somogyi Hollóssy Rózsa, Juhász Mariska, Kada Margit, Kiss Irén és Mariska, Kiss Emilke, Király Rózsika, Keresztes Mariska és Terka, Kulcsár Irma, Laukó Rózi és Ilonka, Leitner Izabella, Szántár Francziska, Szabó Vilma és Erzsike, Szalontay Gizella, Szokolay Ilonka, Sz. Kovács Juczika, Tatay Erzsike és Irma, Veress Magda, Voelker Ceczil és Olga. *Asszonyok*: dr. Aczél Sándorné, Adler Imréné, Bárány Károlyné, Benkőczy Flórianné, Bordeaux Gézané, Dömötör Sándorné, Br. Eötvös Lászlóné, Fekete Istvánné, Gulácsy Gyuláné, Juhász Gyuláné, Kada Elekné, Király Lászlóné, Kiss Ferenczné, Kiss Józsefné, Kappy Lajosné, özv. Keresztes Jánosné, Koller Ferenczné, dr. Kovács Pálné, Sz. Kovács Andrásné, Koritsánszky Jánosné, Laukó Károlyné, özv. Leitner Sándorné, dr. Pázmány Zoltánné, Papp Györgyné, Pataky Imréné, Plescher Ferenczné, Réthey Ferenczné, Szokolay Mihályné, Szűcs Gyuláné (Szolnok), Tóth Ernőné (Szolnok), Tatay Imréné, Voelker Ottóné.

— **Az Izraelita Jótékony Nőegylet** — mint bennünket értesitenek — folyó 29-én, Péter-Pál napján, a városi műkertben tartja jelmezes-élőkép-mutatványok és hangverseny-nyel egybekötött tavaszi mulatságát. A hangverseny rendezésére Csizsér Kálmánt nyerte meg az Egyesület. A mulatság iránt eddig elé is széleskörű érdeklődés mutatkozik.

— A kecskeméti ev. ref. főgimnázium 1899. évi július hó 10 én ének-, zene- és szavalattal egybekötött évzáró iskolai ünnepélyt rendez.

— A kolozsvári m. kir. Ferencz-József tudomány egyetemi kör főnállásának 25-ik évfordulója alkalmával f. hó 1-én Kolozsvárott rendezett országos torna- és vívó-versenyben derék földink, Garzó Béla tanárjelölt — a kinek tollából a mult évi olaszországi vívóversenyek élénk rajzát közöltük, — az akadémia vívóversenyben és a nyújtótornázásban ismét elsőnek bíraltatván, az előkelő közönség ovációja kíséretében kitüntetésül a kolozsvári hölgyek díja: egy diszes ezüst serleggel jutalmaztatott.

— A kecskeméti állami főreáliskola tanári testülete és ifjusága a koronázás évfordulója alkalmából 1899. június hó 8-án, iskolai ünnepélyt rendez.

— A Kaszinó-Egyesület a kedvező idő folytán kiköltözött a Katona-sétáterezen álló renovált nyári helyiségébe, melyet az igazgatóság diszesen újra bútoroztatott, a hatóság pedig új verandával látott el. A kaszinói életre mindenestre jótékony hatással lesz a sétátere modern átalakítása is, melyet intelligenciánk, mint a város egyetlen számbavehető sétátere — sűrű csoportokban látogathat meg.

— A kegyesrendi főgimnázium ifjusága a koronázási évforduló alkalmából, folyó hó 8-án tartja ének- és szavalattal egybekötött záró-ünnepélyt. Az ünnepély alkalmával hirdetik ki a pályázatok eredménye is.

— Az államilag segélyezett polgári és vele egybekapcsolt elemi leányiskolában is megkezdődnek a héten a vizsgálatok még pedig olyképpen, hogy június 5-től 14-ig a hittani vizsgálatok s június 11-től 17-ig bezárólag az osztályvizsgálatok tartatnak meg. Az osztályvizsgálatok alatt a tanulók rajzai és kézimunkái is ki lesznek állítva. Itt említjük meg, hogy a polgári leányiskola kellemes emlékü tavaszi kirándulása folyó hó 7-én lesz a szikrai tősbén, a hova a növendék a tanintézett igazgatója és tanítónői vezetése mellett korán reggel a vasúton vonulnak ki s egy napi kellemes időtöltés és játék után ugyancsak vonaton este térnek vissza a városba.

— Felhívás. Tisztelettel felkérjük mindazokat, kik a kecskeméti m. kir. áll. főreáliskolában 1889. évi június hó 17-én megtartott érettségi vizsgálatok után, tíz év letelével leendő összejövetelre magukat kötelezték, mikép folyó évi június hó 25-én d. e. 10 órakor, a kecskeméti m. kir. áll. főreáliskola VIII. osztályú termében megjelenni sziveskedjenek. Kecskeméten, 1899. évi június hó 1-én, Dr. Gál Jenő, ügyvéd, Dr. Fodor Sándor, ügyvéd.

— A Kecskemét-tisza-úghi h. é. vasút „Műkert” nevezetű vasúti állomásának, — mely jelenlegi czélszerűtlen helyen nem felel meg a szükségnek — áthelyezését kérelmezte több lakos, mihez képest a vasúttársaság és a város közönségének képviselői abban állapodtak meg, hogy a megállóhely a 256. sz. vasúti őrház mellé a csongrádi átjárón alul a vasút-vonal és a műkert között levő területre 80 méter hosszban és 3 m. szélességben helyeztessék át s az árok egy része, ott ahol a közönség a műkertbe és onnan a vasúttal, illetve ennek vonataival közlekedik, teljes szélességben betöltessék.

— Helyreigazítás. Mult számunkban a bugaczmónostori kirándulást közzölvén, az abban résztvevő urak névsorából tévedésből kimaradt Vágó László főerdész neve, a ki a kirándulás rendezésében oroszlanrészt végzett. A midőn ezt regisztráljuk, örömmel jegyezzük föl, hogy ezen kirándulás kedvező eredménye folytán, több társulat alakult, a kik — a híres bugaczi juhászérettel megismerkedni óhajtván, — rövid idő alatt fölkeresik a pusztát.

— Köszönetnyilvánítás. Farkas Ignác gyógyszerész úr húsz koronát volt kegyes ajándékozni tanulókat jutalmazására, — Schwartz Soma úr 4 kötet könyvet volt szives ajándékozni tanulókat jutalmazására; köszönetet mondottunk a főreáliskola tanártestületének.

— Micsey F. György színtársulata jelenleg a közönség kellő érdeklődése mellett Nagy-Abonyban működik. Nagykőrösi szereplésük alkalmával magunk is meggyőződünk a társulat jelességéről, Czegléden azonban részben a közönség közönye, részben a társulat tagjai között fölmerült ellentétek folytán a kellő eredményt nemcsak el nem érték, hanem az ottani sajtó szigorú megrovó kritikáját is magukra vonták. Hogy a rend és kellő fegyelem ismét uralkodóvá lett s a társulat jeles tagjai művészetükkel igyekeznek a czeglédi szereplést helyrehozni, mutatja az „Abony” című helyilap 22-ik száma, a mely a többek között így ír: „Micsey társasága ha minden választott darabja oly jó és oly jól lesz kiválasztva, mint a „Bolond”, csakis elismerést fog tőlünk nyerni, mert örvendetesen nemcsak felülhaladja az itt működött társaságokat, de feledteti a multat és visszaszerzi a régi bizalmat.” Majd egy egész heti szereplés után kiemelve a társulat jeleseit, a következő eredmény közli: „Az elmúlt héten megismertük Micsey György igazgatónak egész társulatát s dícséret nélkül mondhatjuk, hogy egytől-egyig mind a színművészetnek magasabb fokán állanak... s nem tudhatjuk, hogy ehhez hasonló társulat fog-e valaha Abonyban játszani.” A czeglédi hangok után bizony jól esik nekünk is ez az elismerés, mert így remélhetjük, hogy Micsey a téli évadra egy megizmosodott, jeles társulattal fog hozzánk bevonulni.

— A Kereskedő Ifjak Egyesülete június hó 18-án, azaz vasárnap d. u. 3 órakor az alapszabályok módosítása tárgyában rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyesület rendes-, alapító- és pártoló-tagjai ezúton is meghívattak.

— Bodnár Sándor táncztanító-növendékeinek vizsgálata május hó 27-én tartatott meg a városi műkertben. Bodnár Sándor ez alkalommal is igazolta, hogy hivatásszerű mester, a ki tanítványaival meglepő szép sikert mutatott föl, a melyért a szülők és közönség teljes elismerését és ovációját érdemelte ki.

— Van-e Kecskeméten tisztviselő-telep? Hát bizony mi nem ismerjük még papiroson se, sőt a kezdeményező szép terveit is tisztességesen összebogozta a jóakarát. Budapesten azonban a mi tisztviselő-telepünkről többet tudnak, sőt egy élelmes vállalkozó már ajánlatot is adott át megbizottjának — 300 óvadékkal béelve — a tisztviselő-telep parquett-munkálataira. A jó ember most ügyének sürgetésére személyesen jött le Kecskemétre, a hol meglepetve értesült, hogy Kecskeméten még nincs tisztviselő-telep s az ő ajánlata se érkezett ide semmiféle hatáshoz, hanem az valószínűleg ügynöke révén elúszott. Hogy egyszerű tévedésről, vagy csalásról van-e szó, az illető vállalkozó se tud bizonyosat állítani.

— Egy új permetező. Egy új és igen olcsó permetezőt Hegedűs József áll. kertész-tanító egy saját találmányú, igen egyszerű, jól használható permetező gépét, az u. n. „vinczellér permetezőt” ajánlja egy gazd. egyesület. Ez a gép áll egy közönséges cserép-korsóból (kézben és háton is hordható), a melyben permetező folyadék áll; ennek az alsó felén van egy nyújtványon a nyílás, melyre a gummicső illeszthető. Ezen cső egy fából és gummiból készült szivattyúkészülék segítségével, légsűrítés folytán ép úgy löki ki a folyadékot, mint a más szerkezetű permetező, a cső végén levő szórókészülék pedig egyenletesen szórja azt szét. A gép képes a folyadékot 2—3 m. magasra is ellökni s ha a szóró-készüléket kiveszszük, képes a folyadékot 5—8 m. magasra is fellökni és így a magasabb fákat is könnyen meglehet vele permetezni. Ez a találmány nagy hiányt van hivatva pótolni, mert olcsóságánál fogva

mindenki megszerezheti. A permetező-gép teljesen felszerelve csak 5 frt. Kellő óvatosság mellett eléggé tartós és könnyen javítható, mert a romolható részek olcsón kipótolhatók. Ha e gépet valaki megvenni szándékszik, úgy Hegedűs József kertész-tanítónál szerezheti meg. (Áll. kertészet, Kis-Királyrét, Torda.)

— Országszerte sok károkat okoz a jég s alig múlik el egy nap, melyen a táviró az ország egyik vagy másik részéről ne jelezne veszedelmet. Kecskeméten is már több ízben volt jégeső, de szerencsére nagyobb károkat nem okozott. Legutóbb folyó hó 1-én hajnalban volt a Szarkásban jégeső, de szerencsére nagy esővel jött, a mi a kárt csökkentette.

— Az élősdik állatok pusztítása érdekében a m. kir. miniszter értesítette törvényhatóságunkat, hogy a növényeket pusztító különféle élősdik ellen kitűnő sikerrel alkalmazható „Thanaton” nevű — virginia és kentucky dohánylevelek kilúgozásánál nyert lúgvíz kivonat az 1894. évi 1110006. sz. a. kiadott szabályrendelet 7. §-ában foglalt kikötések mellett, eredeti zárt dobozokban használati utasítással ellátva, a dohány nagy elárusítók által forgalomba hozatik. Egyszer-smind megjegyzi, hogy a nevezett szernek beszerzésénél a mult évben kiadott körrendelet értelmében a gazdasági vagy kertészeti egyesületek által egyes magánfelek részére kiállított igazolványok a kiszolgáltatásra szolgáló s az előhivatkozott szabályrendeletet illető §-ban említett illetékes hatósági engedélyekkel egyenlő érvényűeknek tekintendők.

— A kecskeméti róm. kath. főgimnázium ifjusága folyó 1899. évi július hó 8-án, a koronázás évfordulója alkalmából ének-, zene- és szavalattal egybekötött iskolai ünnepélyt rendez.

— Balesett a levesbe. Dobrovka Ferencz 8 éves tanyás fiú, szülei köncsögi lakásán e hó 22-ik napján délben, a konyha közepére letett forró-levesrel telt tálba beleesett, a forró étel a szerencsétlen gyermek testének alsó-részét teljesen összeégette, most élet-halál közt fekszik szülei lakásán. A rendőrség gondatlanságot látván fenforogni, az esetről jelentést tett az ügyészségnek.

— Állattenyésztésünk érdekében nagy és fontos intézkedést foganatosított a tanács, a midőn Bugacz-Monostoron a törzsgulya és törzsménes felállítását elhatározván, a földművelésügyi miniszter úr ő nagyméltóságának jóindulatát nemcsak megnyerte, hanem azon biztosítást is kieszközölte, hogy a szükséges fajméneket és tenyészbikák átengedését a miniszter készséggel felajánlotta.

CSARNOK.

A kulisszák szerencse-gyermekei.

Ez a cikk némileg a kulissza-titkok közé tartozik. Mit mond majd hozzá e lapok egy igen tisztelt munkatársa, kivel egyszer polemikába keveredtem a színház feladatát illetőleg? Ó azzal a kivánsággal állt elő, hogy ne áldozunk erőnkön túl a színészetre, egyben kikelt a színészekkel űzött kultusz ellen is, rámutatva arra a dicstelen jelenségre, hogy Ujházi Ede, a ki éhenhalást emlegetett 8000 frtos fizetés mellett, száz forint miatt ép akkor ujjat húzott a Nemzeti Színházzal. Persze Roscius, a híres római színész, Caesar, Cicero és Sulla barátja, a kinek az állam nagy évdíjat fizetett, nem jutott eszébe. Az sem került akkor még nyilvánosságra, hogy Perrotti tenorista 30,000 frtot követelt 1891-ben az Operaháztól nyolcz hó-ra és ráadásul egy rendjelet.

Az óriási fizetések és föllépti díjak, melyeket világszerte fizetnek a művészeknek, érdekes fejezetei a művészet legújabb történetének. A multban ritka eset volt az ilyen túlfizetés, de ma a városok, az új- és ó-világ versengése szörnyen megterhelte a színházak budgetjét, valamint a modern művészek tárczáit. Fokozódott a közönség müigénye, de vele együtt a reklám által telfújt virtuózok követelése is.

Micsoda zajt csaptak a párisi lapok, hogy egy énekesnő, ki a barcelonai Liceoban mint „Carmen“ feltűnt, havi 75,000 frankon alul nem akart Párisban énekelni. Nagy volt a hűhó és méltatlankodás ilyen elbizakodottság miatt. Pedig nem a reporterek maguk nevelik-e nagyra a művészek ambícióját, hogy örökké foglalkoznak velük? Nyilvános és magánéletük egy mozzanata sem marad följegyezetlen. Kinél varrattak ruhát az új darabhoz, mikor és hol sétálnak, hol nyaralnak, mint gondolkoznak erről vagy arról a témáról, mit szeretnek enni, inni, olvasni stb., ezt feljegyezni ép oly fontosnak tartják a párisi, mint a bécsi vagy budapesti lapok. Csak emlékezzünk a legújabb Kúry-affaire-re. Így lassankint maga a művész is elhiszi fenomenális nagyságát.

Furcsa is volna, ha az a túlzott hízogás, ez a folytonos tömjénezés el nem csavarná a művész fejét. Elhittetik vele, hogy más anyagból van gyúrva, mint a többi halandó. Magasabb lénynek is képzelheti magát, a ki pusztá személyiséggel hódít és boldogít. Ez a felfúj nagyság meg sem köszöni már a vele való folytonos foglalkozást; de szörnyen megharagszik, ha valahol kritizálni merik. És általában csak logikusan cselekszik, ha fölléptéért annyit követel, a mennyi a sajtó által megállapított nagyságának megfelel. Az impresárió kénytelen neki sokat ígérni, hanem a közönség mindig élhet tiltakozással a magas árak ellen, — a mennyiben otthon marad.

Tapasztalat szerint nem lehet elég drágán megfizetni az igazi művészetet, vagy a mi hiúságunknak ezzel hizeleg. Az is természetes, hogy a mi vonzó, lelkesítő, a bámulat tárgya, azt nagyon keresik, ha mindjárt drága pénzen is. És ez nem is kidobott pénz, mert számtalan tárcza telik meg tőle s a művészre nézve serkentő hatása. És talán csak a színpad művészei követelnek rengeteg pénzt? — a híres védőügyvédek, elsőrangú írók, kiváló szobrászok, keresett felolvasók talán gratis pro Deo működnek-e, legfeljebb festőink közt lesznek még idealisták, a kik nem tudnak sok pénzt keresni esetjükkel.

A színpadi nagyságok gázsi steeple-chase-ét I. Napoleon idejéig szokás számítani. Ő adatott az ünnepelt *Catalani* énekesnőnek évi 100,000 frankot, egy jutalomjátékot és két havi szabadságot. És a pénzsóvár, szeszélyes primadonna titkon még is Angliába hajózott, mert Londonból a kétszeresét ajánlották. *Talma* 350 frank tiszteletdíjat és 50 frank föllépti díjat kapott, hogy Erfurtban „a fejedelmi parterre“ előtt játszott és ezt akkor fényes díjazásnak mondták. Mlle *Rachel*, a kit 4000 frankkal szerződtettek a Theatre Françaisba, végül szabadságidejével, föllépti díjaival és jutalomjátékaival 150,000 franknál több évi jövedelemre számíthatott.

Jenny Lind, a „svéd“ csalogány, fényes üzletet csinált Barnummal, a humbug nagy mesterével. Amerikai körútra szerződött vele, 150 előadásra másfél év alatt. Egy estére 5000 frankot kapott és öt személyre való kíséretével együtt teljes ellátást. Barnum a kikötött 750,000 frankot a londoni Bainig-czégnél deponálta. *Elsler* Fanni tánczosnő 1 1/3 évi amerikai körúttal 700,000 frankot hozott össze. *Sarah Bernhardt* rövidebb idő alatt hozott ennyit össze, *Coquelin* legutóbbi európai tournéeja pedig egy milliónál is többet jövedelmezett. *Vanderbildt*, az amerikai milliomos 15,000 frankot adott neki, hogy yachtján eljárszotta a „*Précieuses ridicules*“-t. Szerepében 300 sor van, úgy hogy *Coquelin* egy sort 50 frankért mondott el!

Szegény Molière csak 300 livrest adhatott egy-egy színészének egy óra. Ez összeget ma Blaha Lajza vagy Jászai Mari asszony egy vidéki vendégjátékkal szerzi meg, *Sarah Bernhardt* egy szavalattal, egy-egy felkapott tenorista vagy baritonista néhány taktussal, *Mme Judic* vagy *Yvette Guilbert* egy couplet-val, *Arnoldson* *Sigríd* egy chromatikus skálával. Londonban *Malibran* asszonynak 3750 frankot fizettek egy estére, *Grisi* és *Persiani* énekesnők már 5000 frankot kértek. A múlt század nagy énekesnői, egy *Falcon*, *Demoreau*, *Cabel*, *Sasse*, *Carvalho* k. a. álmodni sem mertek ily összegekről, pedig nem voltak kisebb művésznők a fentieknél. Midőn a júliusi ki-

ráltság idején híre ment, hogy *Duprez*-t 100,000 frankért szerződtették a párisi nagyoperához, az egész sajtó felháborodott, a börze idegeskedett, sőt a minisztert is meginterpellálták. De *Duprez* megkapta 100,000 frankját, míg vidéken csak 1000 frankot húzott egy estére.

Patti Adelina volt az első, a ki egy estére 10,000 frank föllépti díjat követelt. Mikor néhány társnője követte e példát, a bájós *Adelina* 15,000-et kívánt. Ez összeget kapta még tíz év előtt is, ha hangversenyzett. Nem is nóták, hanem banknóták folytak rózsaszínűkairól. A 90-es évek elején *Tamagno* tenoristát 10,000 franknyi föllépti díjjal szerződtették Rio de Janeiroba, tíz föllépést biztosítva számára egy hónapban, de a vállalkozás rosszul ütött ki, az impresario egy hónap mulva ezer frankot lealkudott a művész díjából. Egy hó mulva újabb díj-leszállításra kényszerült az igazgató. *Tamagno* szó nélkül elhajózott, hátrahagyva az elkracholt stagiónt, mert úgymond 7000 frank föllépti díjjal ki nem jön. A szegény ember! Már akkor a mi Ujházink még is csak szerényebb volt. Az sem volt utolsó olvasmány, mikor pár éve a *Nemzeti Színház* tagjainak nagy fizetése és adósságai nyilvánosságra kerültek!

Az idei télen a new-yorki félelvi operasaison *Grau* impresáriónak 250 000 frtot, *Jean de Reszké* tenoristának 160,000 frtot, *Eduard de Reszké* basszistának 70,000 frtot, *Sembrich Marcella* koloratur-énekesnőnek 71,000 frtot, *Lehmann Lili* asszonynak 65,000 frtot, *Nordika* asszony altistanőnek 62,500 frtot, *Van Dyck* tenorista és *Wagner*-énekesnek 57,500 frtot jövedelmezett!

Az ellentét kedvéért, hadd szóljunk itt a *dramairók jövedelméről*. Régebben a költők nem kaptak honoráriumot a szó mai értelmében. Nagylelkű fejedelmek és műbarátok jutalmazták őket, a 17-ik és nagyrészt a 18-ik században is, a francia írók évjáradékot kaptak a királytól. *Voltaire* följegyezte, hogy XIV-ik Lajos mily íróknak juttatott évjáradékokat: *Racine* 800 livret kapott, *Molière* 1000 livret. Az irodalom terén a nagy jövedelmek csak a 19-ik században kezdenek feltűnni. *Hugó Viktor* és *Dumas* nagy vagyont tudtak gyűjteni. *Hugo* 1847-től 1851-ig a *Comédie française*től 7478 frankot kapott tantiémek gyanánt. Évenként körülbelül 4000—5000 frankot szerzett később drámái után. Öt milliónyi vagyont hagyott hátra és örököseinek most is évi 50,000 frank jut a kiadóktól. Az idősb *Dumas* milliókat szerzett és költött. A mikor meghalt, 20 frankja volt, azt is a fiától kapta. Az *ifjabb Dumas*, viharos multja után elhatározta, hogy megírja a „*Kaméliás hölgy*“-et és a honoráriumból adósságokat fog fizetni. Darabjaiból a 70-es évek végeig 190,000 frankot kapott. *Zola* színműveiből 30,000 frankot szerzett stb.

A milliomos írók nem teremnek tehát sűrűn, *milliomos színésznők* azonban vannak, ha hinni lehet az amerikai lapoknak. Az amerikai színpad milliomos női között *Miss Cratbree* a leggazdagabb, ki 15 milliónyi vagyonával úgy üzérkedik, akár csak egy bankár; *Miss Maggie Mitchellnek* 12 millió dollárja van elhelyezve állampapírokban. *Miss Fanny Davanport*, az Egyesült Államok legszebb színésznője nyolcz milliót gyűjtött eddig; ékszerait másfél millió dollárra becsülik ezen felül.

A kulisszák szerencsegyermekéi közé sorolhatjuk azokat a színésznőket is a kik *fejedelmi családok tagjaihoz mentek férjhez*. E tárgy nemesak érdekes, hanem kizárólag társadalmi, sőt kulturális vonatkozású is. A szoknya uralmának nevezhetnők a világtörténelemben.

Maradjunk csak a legújabb kornál. Hogy nem a legesunyább nők mennek a színpadhoz, az természetes. Mert a nő hol vonhatja jobban magára a figyelmet, hol fejtheti ki tökéletesebben bájait, mint a színpadon, a hol úgyszólván a szépségre terelődik minden érdeklődés. Ha még a tehetség varázsa, az éneklés vagy ábrázolás művészete járul e kirakatba-tevéshez, a nő győzelme a férfiszíven meg van pecsételve.

Coburg Lipót herceg, a gyermekágyban elhalt *Charlotte* angol trónörökös nő özvegye, (mely haláleset *Viktória* hercegnőt ültette az angol trónra) a bájós *Bauer Karolina*, ber-

lini színművésznőt vette nőül. Ez *Montgomery grófnő* czimét kapta, de készséggel lemondott, midőn *Coburg* herceget belga királylyá és *Lajos Fülöp* francia király vejéül választák. *Bauer Karolina* aztán *Plater gróf*, a híres lengyel emigrans neje lett.

Korunkba nyúlt át néhai III. Lajos hesseni nagyherceg második házassága *Hochstädten bárónő*vel, a ki azonban nem volt más mint *Appel Anna Magdolna*, a darmstadti udv. színház tánczosnője. Már 17 éves korában nemességet kapott és 1868-ban 22 éves korában lett a 62 esztendő nagyherceg neje. *Henrik* hesseni herceg meg *Jensen* kisasszonyt, a jeles író leányát vette el, de a rokonság csak úgy egyezett bele, hogy elköltöznek Hessen területéről.

Még negyedszázada sincs, hogy a művészetpártoló II. György meiningeni herceg harmadik frigyre lépett *Franz Ellen* kiváló tragikával, a ki akkor *Heldburg bárónő* czimét kapta. A híres meiningeni színház és társulata felvirágoztatásával örök időkre aranybetűkkel írták be nevüket a színművészet történetébe. És mi tette becsessé a meiningeniek rendezését? a költő minden egyes jelenete intim hangulatának csodálatos kidolgozása, akár a tömegek elhelyezésével, akár a mellékes dolgok alkalmazásával, akár a játéknak a jelenet döntő momentumaihoz való hajlításával — és mindezt majd mindig elégtelen erővel. És a fejedelmi családból még egy: *Ernö* meiningeni herceg *Hezik Milena* horvát énekesnőt emelte magához.

Néhai *Ferdinand* portugál király második neje, *Edla* grófnő is a színpadról jött, a hol *Hensler Eliz* néven ismerték. A király, épúgy mint unokatestvére, *Lipót* belga király, származására nézve *Coburg* herceg volt és 20 évvel volt idősebb nejenél, kit 1869-ben vezetett oltárhoz.

A porosz királyi családból néhai *Adalbert* herceg-tengernagy neje volt *ballet-tánczosnő: Elsler Teréz*, a híres *Fanni* húga, a ki aztán mint *Barnim bárónő* szerepelt. *Fiuk*, *Barnim* báró tudvalevőleg a német afrikai expedíciók áldozata lett. Néhai *Agost* württembergi herceg, I. Vilmos császár rokona is színésznőt vett el, *Bethge Klaudivát*, a kiből a német császár *Wardenberg* udvarhölgyet csinált.

A mindig jókedvű és Angliában oly népszerű *cambridgei* herceg, a ki az idén ünnepelte 80 ik születés-napját, a fölötti bosszúságában, hogy elesett unokahúga, *Viktória* királynő kezétől, családja minden ellenzése daczára fiatalon nőül vette *miss Farebrother* szép színésznőt.

Ottó bajor király nagybátyja, *Károly* bajor herceg, a ki 1866-ban a bajor hadak főparancsnoka volt, *Holken* müncheni főrendező özvegyét vette nőül. És még egy bajor herceget nevezhetünk meg, *Lajos* herceget, a szemorvos *Károly* Tivadar herceg bátyját, a ki trónöröklési jogáról is lemondott, hogy 1857-ben *Mendel Henriette* darmstadti színésznőt nőül vehesse, ki *Wallersee bárónő* czimét kapta. Egyetlen leányuk az a *Wallersee bárónő*, a kinek a fáma a mayerlingi katasztrófánál némi szerepet juttatott.

Henrik osztrák főherceg neje *Hoffmann Leopoldina* opera énekesnő volt, a ki aztán *Waideck bárónő* czimét kapta. Királyunk ő felsége, mint tudva van, csak későn bocsátott meg nekik ezért. *János* főherceg (*Orth János*) pedig *Stubel Lóri* énekesnővel kelt egybe relytélyes eltűnése előtt. Osztrák főrangúak közül, *Windischgrätz* herceg tábornagy neje *Taglioni Mária*, a híres ballerina; *Löwenstein Lipót* hercege *Wollrabe Amália* berlini soubrette; *Kinsky grófé Pálmai Ilka* stb.

Még egy württembergi herceg jut eszünkbe: *Ernö* herceg, a király távoli rokona, a ki 1860-ban vette nőül *Frassini* (azaz *Eschbornf Natália* opera-énekesnőt, a kiből *Grünho*) bárónő lett. *Ferdinand* portugál király öccse, *Coburg Lipót* herceg pedig 1861-ben kelt egybe *Geiger Constance* miniatűr-művésznővel, a csodagyermekként Európaszerte megbámult leánnyal, kit *Ruttenstein bárónő* rangjára emelt. Az utolsó *Hohenzollern-Hechingen Frigyes* herceg második neje *Schenk Amália* bárónő és koncerténekesnő volt, a kiből aztán *Rothenburg grófnő* lőn. Első fiuk, *Rothenburg Frigyes* gróf 1877-ben elvette *Schirmer Juliána*

operette-énekesnőt s így még az operette-színpad is fejedelmi családokkal jutott rokonságba.

Két Liechtenstein herceg is a színpadról nősült: Frigyes herceg, a ki 1848-ban nősült vette *Löwe Zsófia* híres bécsi opera énekesnőt és egy öcsöve, Rudolf herceg, a ki 1877-ben *Stein Hedwig* udv. színésznővel kelt egybe. A Reusz hercegi házból való XX. Henrik herceg, a ki 1879-ben *Loisset Emilia* czirkuszi művésznő kedvéért letette hercegi rangját, hogy Reichenfels báróvá legyen. Ugyanígy tett Thurn Taxis Ferencz herceg is, a ki egyszerű Fels urrá lön, sőt nevével, *Kreutzer* bécsi tenorista leányával színpadra is lépett.

Fejezzük be a sort néhai Sándor bolgár fejedelemmel, azaz Battenberg herceggel, a ki *Loissinger Teréz* pozsonyi operette-énekesnő oldala mellett mint Hartenau gróf pihente ki fejedelemsége keserves emlékeit. Mindez azt bizonyítja, hogy a romantika, főleg a német fejedelmi udvaroknál nem halt ki teljesen a mai realis, sőt materialisztikus világból sem és szép dolog, hogy még így van. Lám, a régi rómaiak annyira lenézték a színészeket, hogy a lovagok nem túrték meg többé maguk közt Labienust, a ki pedig Julius Caesar öhajására lépett fel egy előadásban mint műkedvelő. Így változnak az idők!

Decimus.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1899. május 1-től.

Budapest—Szeged.

Kecskemétről Budapestre			Budapestről Kecskemétre		
Vonat	Indulás	Érk.	Vonat	Indulás	Érk.
Sz. v.	hajnal 3.47	7.15	Gy. v.	reggel 8.15	10.08
Sz. v.	reggel —	—	Sz. v.	reggel 8.30	11.29
Sz. v.	reggel 7.22	10.55	Gy. v.	d. u. 2.30	4.24
Gy. v.	dél 11.33	1.25	Sz. v.	d. u. 4.25	7.36
Sz. v.	d. u. 3.42	7.00	Sz. v.	este 7.00	10.28
Gy. v.	d. u. 5.48	7.40	Sz. v.	éjjel 10.35	1.56

Kecskemétről Szegedre			Szegedről Kecskemétre		
Vonat	Indulás	Érk.	Vonat	Indulás	Érk.
Sz. v.	hajnal 5.00	7.42	Sz. v.	éjjel 1.01	3.32
Gy. v.	d. e. 10.09	11.40	Sz. v.	hajnal 4.50	7.20
Sz. v.	d. e. 11.37	1.47	Gy. v.	d. e. 10.00	11.31
Gy. v.	d. u. 4.26	5.53	Sz. v.	d. u. 1.14	3.32
Sz. v.	este 7.38	10.15	Gy. v.	d. u. 4.12	5.46
Sz. v.	éjjel 10.37	1.00	Sz. v.	d. u. 5.20	8.20
Sz. v.	éjjel 2.02	4.20			

Kecskemétről Czegledre			Czegledről Kecskemétre		
Vonat	Indulás	Érk.	Vonat	Indulás	Érk.
Sz. v.	d. u. 12.28	2.00	Sz. v.	reggel 6.15	8.26

Kecskemét—Fülöpszállás.

Vegyesvonat			Vegyesvonat		
reggel	délután	érek.	reggel	este	érek.
3.57	1.30	ind.	8.25	8.55	
4.06	1.42	ind.	8.16	8.46	
4.16	1.55	ind.	8.07	8.37	
4.23	2.03	ind.	8.00	8.30	
4.30	2.15	ind.	7.54	8.25	
4.39	2.26	ind.	7.43	8.15	
4.49	2.40	ind.	7.32	8.04	
5.08	3.01	ind.	7.20	7.51	
5.16	3.10	ind.	7.04	7.35	
5.32	3.32	ind.	6.51	7.22	
5.43	3.45	ind.	6.38	7.09	
5.49	3.53	ind.	6.31	7.02	
5.55	4.—	érek.	6.25	6.56	

Kecskemét—Tisza-Ugh.

Vegyesvonat			Vegyesvonat		
reggel	délután	érek.	reggel	este	érek.
4.20	11.42	ind.	8.13	9.00	
4.27	11.49	ind.	8.07	8.54	
4.42	12.04	ind.	7.55	8.42	
4.48	12.10	ind.	7.48	8.32	
5.07	12.29	ind.	7.34	8.23	
5.32	12.55	ind.	7.05	7.54	
5.49	1.12	ind.	6.53	7.44	
5.57	1.20	érek.	6.07	7.30	

Felelős szerkesztő:

IF. TÓTH ISTVÁN.

Laptulajdonos:

A KECSKEMÉTI SZABADELVŐ PÁRT.

Szerkesztőtárs:

Dr. NAGY MIHALY.

Kiadó:

TÓTH LÁSZLÓ.

Piaozsi árjegyzék.

1899. évi június hó 2-án.

Tiszta báza métermázsanként.	8.10 krtól	8.50 krig.
Kétszer	6.60	7.—
Rozs	6.30	6.40
Árpa	6.—	6.20
Zab	5.40	5.70
Fengeri kecskeméti	4.80	5.—
bánati új	4.65	4.70
Köles	4.50	5.—
Krumpli	1.10	1.30
Széna	2.20	2.40
Szalma	60	0.80
Szalonna kilója	52	0.60

NYILT-TÉR.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privát-fogyasztóknak *póstabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva* — mintákat pedig póstaforultával küldenek, Henneberg G. selyemgyárai (cs és kir. udvari szállító) Zürichben. Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Gyomor-, bélhurut és elhajásodásnál a Ferencz József keserűvíz jótékony gyógyhatása páratlan. Bevásárlásnál nagyon ajánlatos csakis Ferencz József vizet kérni, nehogy más csekélyebb értékű vizet kapjunk.

A borszéki borvíz a savanyúvizek királya!

BORSZÉK

gyógyfürdő Erdélyben, Csikmegyében, a fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartama: június 15-től szeptember 15-ig.

Utazás: Szász-Régenig vasúton, onnan a fürdőigazgatóság által szubvencionált gyorskocsikon. E gyorskocsikra előjegyzést tehetni Miklós Görög vállalkozóknál, Szász-Régen. — Déli útirány: Brassó—Csik-Szereda vasúton, onnan kocsin.

A borszéki borvíz a savanyúvizek királya; megrendelhető az igazgatóságnál Borszéken, Kecskeméten Nyirády László úrnál.

Fürdőre, borvíz-üzletre nézve minden felvilágosítással, prospektussal, árjegyzékkel szolgál a fürdőüzlet igazgatósága, — Borszék.

192

Posta, távirat helyben.

10-2

Megrendelhető: Igazgatóság, Borszék.

Egyéb különlegességek:

Iró- és másoló-tinták. Vizmentes

BÖRKENŐCS.

„VANDOL” szabad. talpvédő.

Ércztisztító pép. Arany- és ezüsttisztító szappan.

Börlack

Szab. *kenőkefe* „Nigrett” folyékony fénymázzal fekete és színes cipőkhöz 30 kr.

A sok értéktelen utánzások miatt kérem nevemre ügyelni.

A világon a legjobb fénymáz!

Aki a lábbelijét szép fényessé és tartóssá akarja tenni, csak

Fernolendt-fénymázat

vásároljon; a világos lábbelikhez pedig Fernolendt fele természetibőr-crémet.

Mindenütt kapható.

56 Cs. kir. szabad. 40-17

A gyár alapítottatott Bécsben, 1832. évben. Gyáriraktár: WIEN, I., Schulerstrasse 21.

St. Fernolendt.

4122—1899. tkvi szám.

Utóajánlati árverési hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírre tétetik, hogy a *Kecskeméti Takarékpénztár-Egyesületnek* mint végrehajthatónak, *Czirkos Ewa Kállai Gáborné* elleni 200 frt s jár. iranti végrehajthatási ügyében az izsáki 462. sz. betétben A. I. 1., 2. srz. 50. 51. hrsz. alatt foglalt és Czirkos Ewa Kállai Gáborné nevén álló ingatlan 407 frt pecsárban Hörsög Sámuel utóajánlata folytán, tehát az első árverés hatályaon kívül helyezése mellett az 1899. évi július hó 10-ik napján, d. u. 4 órakor, mint egyetlen határidőben, Izsak község házánál megtartandó nyilvános árverésen, az előzőleg megállapított s a hivatalos árak alatt e tkvi hatóságnál, valamint Izsak község házána megtekinthető feltételek mellett a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árul szolgáló becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban, a kiküldött kezeihez bánatpénzül előre letenni.

Kelt a kecskeméti kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi május 23-án.

Kapy,

200 1—1

kir. tszéki bír.

729—1899. vgh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólirott kiküldött bírósági végrehajtóezennel közzé teszi, hogy a kecskeméti kir. járásbírósnak 1899. évi V. 492. számú V. 492. számú végzésével dr. Reik Ferenc ügyvéd által képviselt *Friedmann L. Lajos* felperes részére *Menczel Vilmos* alperes ellen 132 frt követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesnél lefoglalt és 736 frtra becsült ingóságokra V. 492. járásbírósnak számú végzéssel az árverés elrendeltetvén, annak az alapfoglaltatók részére is, a mennyiben azok törvényes zálogot nyertek volna, Tisza-Alpáron, alperes lakásán leendő megtartására határidőül 1899. évi június hó 7-ik napjának délután 2 órája tűzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt borok, bolti-berendezés, vegyesárúak, szikviz-gép és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtható követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban már eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólirott kiküldöttél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kecskeméten, 1899. évi május hó 18-án.

Fritz Mór,

201 1—1

kir. bir. végrehajtó.

9814—1899.

Pályázati hirdetmény

a m. kir. honvéd-hadapród iskolákban az 1899—1900-ik tanév kezdetén betöltendő helyekre.

I. A helyek neve és száma:

Az 1897-ik évi 23. t.-cikk értelmében szervezett honvédnevelő- és képző-intézetek II. csoportját képező pécsi és nagyvárad-i honvéd-hadapród iskolák I. évfolyamába az 1899/1900-ik tanév kezdetén, szeptember 17-én 100—100 ifjú fog felvétetni.

A növendékek eltartásának és kiképzésének költségei az állami költségvetést, illetőleg a honvéd-tárczát terhelik s a növendékekért csak a tandíj fizetendő.

A tandíj jelenleg a következő:

a) A m. kir. honvédség, cs. és kir. közös hadsereg és hadtengerészet, tényleges, nyugdíjas és rokkant állományának összes csoportjaiba tartozó tisztek, ág. ev. és gör. kath. katonai lelkészek, katonai tisztviselők, katonai karmesterek, altisztek és rangosztályba nem sorolt katonai havidíjasok törvényes vagy törvényesített fiai számára évenként 12 frt;

b) tartalékos és szolgálton kívüli viszonyban levő tisztek, továbbá udvari és polgári, állami tisztviselők és alkalmazottak s törvényhatósági tisztviselők törvényes vagy törvényesített fiai számára évenként 80 frt;

c) Minden egyéb állampolgár fiai számára évenként 150 frt.

Ezen tandíjfizetés kötelezettségére való tekintettel tehát a folyó évben betöltendő 200 hely a következőképpen oszlik meg:

a) 157 fizetéses hely, melyek után a növendékek hozzátartozói a tandíjat két részletben, úgymint az iskolai év kezdetén és márczius 1-én tartoznak fizetni;

b) 43 alapítványos hely, melyek tandíjai az alapítványok jövedelméből fedeztetnek s azokból a növendékek még évi 50 frt zsebpénzzel is elláttatnak.

Ezenfelül a lovassági szolgálatra kiképzendő növendékek 200 frtot fizetnek a IV. évfolyamban a lovassági oktatáshoz megkívántató szükségletek beszerzésére.

II. Felvételi feltételek:

1. A pályázó magyar állampolgársága;
2. a pályázó testi alkalmassága;
3. a megkívánt előismeretek;
4. kifogástalan erkölcsi viselet;
5. a betöltött 14-ik és el nem ért 16-ik életév;

6. az alapítványi helyekre pályázók részéről az alapító levélben foglalt egyéb feltételek igazolása.

A kérvények fizetéses helyekért a pécsi vagy nagyvárad-i hadapród iskoláknál nyújtandók be a **folyó évi augusztus 1-ig.**

Az alapítványi helyekre a kérvények szintén augusztus 1-ig azon hatósághoz vagy személyhez küldendők, mely az alapítványt tette.

A pályázók testi alkalmasságuk tekintetében megvizsgáztatnak, azután pedig a f.

évi szeptember 12—16. napjain magyar vagy horvát nyelven felvételi vizsgát tesznek.

Fizetéses helyre minden magyar állampolgár fiának igénye van.

Az alapítványi helyre azok birnak igénye, kik az alapítólevélben foglalt feltételeknek is megfelelnek.

A felvétel módja és feltételei felől bővebb tájékozást szerezni kívánók Kecskemét th. város főjegyzői hivatalához forduljanak.

Mint hogy pedig az 1897-ik évi 193. kgy. sz. határozattal Kecskemét th. város közönsége által a m. kir. honvéd-hadapród iskolákban létesített 200 frtos négy alapítványi hely közül egy már az 1899/1900-iki tanévre be fog tölteni, az alapító oklevél értelmében közhírré tételük, hogy ezen alapítvány élvezetében első sorban csak kecskeméti illetőséggel bíró ifjak részesülhetnek s a fennálló szabályokban megszabott előképzettséggel kell birniok és a megállapított egyéb általános kellékeknek is meg kell felelniök; miért is felhivatnak mindazok, kik fiaik számára alapítványi hely elnyerésére igényt tartanak, hogy ez iránt kellően felszerelt kérvényeiket az alulírott városi tanácsához a fenti határidőben beújítsák.

Kecskeméten, a városi tanácsnak 1899. május hó 15-én tartott üléséből. 199 1—1

Papp György, jegyző. **Kada Elek,** polgármester.

Eladó birtok.

Borbáson, a Szentkirályi Toth László-féle 75 kat. hold birtok, jó karban levő tanya-épületekkel, eladó.

Értekezni lehet Farkas Ignác gyógyszer-tárában. 193 3—2

Borszéki viz.

Az ásványvizek királya.

Tisztán vagy borral vegyítve, a legkellemesebb üdítő ital.

A vérszegénység, idegbántalom, vishólyag, különféle női bajok és az emésztési zavar elismert 202 **gyógyszere.** 10—1

Friss töltésben érkezett

Nyirády László

itteni főraktáros özéghez.

Hirdetmény.

Szokolay Mihályné Forián Ilona tulajdonát képező **400 hold** területű ágasegyházi **földbirtok** folyó évi október 1-től haszonbérbe **k i a d ó.**

A feltételekről **Szokolay Mihály** bankigazgatóval lehet értekezni. 190 3—3

KATHREINER-FÉLE

Kneipp maláta kávé.

Nagymama nekem is!

Évek óta kitünő pótléknak bizonyult a babkávéhoz. — Ideg-, szív- és gyomor bajokkal, vérszegénységnél orvosilag ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezereinél.

Az általánosán kedvelt

PARÁDI

KÉNES VIZ

természetes és friss töltésben kapható

Nyirády László

kecskeméti raktárosunknál.

A gróf Károlyi-uradalom
forráskezelősége, Parádon.

195 5-2

10399-1899.

Pályázati hirdetmény.

Kecksemét város törvényhatóságánál egy 600 frt fizetéssel és 100 frt lakbérrel javadalmazot **irnoki** állás előléptetés folytán türesedésbe jövén, választás útján leendő betöltése a f. évi június hóban tartandó rendes havi közgyűlés napirendjére tűzetett ki.

Ennélfogva felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy eziránt törvényes minő ítésüket és egyéb körülményeiket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényeiket hozzám a **folyo évi június hónap 15-ik napjának** d. u. 5 órájáig annyival inkább nyújtásuk be, mert a netalán elkésve érkező kérvények a választásnál tekintetbe vétetni nem fognak.

Kelt Keckseméten, a város törvényhatósági bizottságának 1899. évi május hónap 25-ik napján tartott rendes havi közgyűléséből.

Kada Elek,
polgármester.

198 1-1

Kávé-magazin * * * * Keckseméten.

1	kg.	Kuba-óriás	kávé	1.50
"	"	Santos	"	1.60
"	"	Portorico	"	1.30
"	"	Császárkeverék	tea	1.50
1/4	"	Sanchong	"	1.—

Kitűnő minőség. — Bámulatos olcsó árak!

Nagy raktár gazdasági-, vetemény- és virágmagvakban.

Gőzgéppel dörzsölt olajfestékek

Egyedüli kizárólagos raktár:

komáromi pipaszárakból.

Reiner Károly

fűszerkereskedése 70 26-15

Vásári nagy-útca. a „NAGY-PIPÁHOZ.” Vásári nagy-útca.

Mörathon egy imprágnált zamatos gyógyfükéskeverék cigarettá- s pipadohányhoz. Örömmel szívja az ember kitűnő tulajdonságai miatt.

Rágyujtva bármily dohánnyal, az utóbbi égető csipős ize elvész. A legegészségesebb keverék cigarettá- és pipadohányba. Tekintve azt, hogy Mörathon a nikotin ártalmas hatását a gyomorra paralizálja, minden dohányzónak nélkülözhetetlen.

Hat rész pipadohánnyal vagy négy rész cigarettadohánnyal kevertetik. Orvosok által minden dohányzónak ajánlatik.

Nagy csomag 30 kr., kis csomag 10 kr., külön vágat és csomagolás pipadohány és külön cigarettadohány részére.

166 15-6

Próbaküldemény: 10 kis csomag bérmentve 1 frt 26 kr utánvét mellett.

↳ Vízioneladónak jövedelmző ↳
Egyedüli készítő: **MÖRATH TIVADAR** gyógyfükéskeverés Grác. — Vezérképviselő Magyarország és a társországok részére:
Dvorcsák János beviteli ügynöksége, Budapest, VI. Gyár-útca 43.

A Kőbányai Király Serfőző

* Góliát Maláta-söre *

gyógyhatása mellett a legkellemesebb üditő ital.

Ajánlások: **dr. Korányi, dr. Réthy** budapesti és **dr. Benedikt** bécsi egyetemi tanár uraktól.

A Góliát MALÁTASÖR

a Bleyer-féle sörházban

↳ poharaként, ↳
alulirott raktárosnál pedig
↳ üvegenként kapható. ↳

Bleyer Adolf,

A Kőbányai Király Serfőző Részvénytársaság
165 főraktárosa 35-6

Nagykörösi-útca 22-ik szám, a hol mindenkor kellőleg hűtött, legjobb minőségű hordós és palaczkos sör kapható. Ezenkívül a Góliát Maláta-sör kapható: **Csolnoki Endre, Schwartz Adolf, Stein Lajos, Witz Gusztáv** és **Kovács Béla** urak fűszer- és csemege üzleteiben.

Külföldiesség:
poloskák, bolhák, konyha-fergec, molyok, háziállatokon levő ártalmak stb. ellen.

ZACHERLIN

NEM A PAPIRZACSKÓBAN!
EGYEDÜL VALÓDI A PALACZKBAN,
↳ ZACHERL-névvel. ↳

!!! Ez a csalhatatlan, gyökeres segítség minden rovarcsapás ellen !!!

↳ K A P H A T Ó: ↳

Keckseméten:
Békéssy Sándor, Bóka Zsigmond, Dávid Bertalan, Csolnoki Endre, Cserekyei Imre, Gyeness S. és Fiai, Harkay József,

Szabadszálláson:
Katona Zsigmond, Nyirády László, Pataky György, Schwartz Adolf, Spitzer Miksa, Stein Lajos, Witz Gusztáv,

Szolmonok:
Balázs Testvérek, Boros B., Gaál Imre, Konsitzky György,

160 10-5
Kramer Mór, Nerfeld Ferencz, Osztreicher Lipót, Pilzner Adolf, Rosenzweig Ede urak üzleteiben.